

van *Nederland in oorlogstijd* zijn naam op als Albert Blumer en vermeldt voorts dat deze via de in '42 in bezet Nederland gearriveerde Russische geheime agent Nico Kruyt (die in de herfst van '43 zijn verbindingen was kwijtgeraakt) in contact kwam met Brandenburg en dat zijn aankomst via Wagenaar en de Radiodienst van de RVV aan Londen (d.w.z. aan de Britse *Intelligence*) werd bericht. Blumer had, aldus Reuter, geen zender bij zich – men ging er een voor hem in elkaar zetten maar het apparaat was, toen de bevrijding kwam, nog niet gereed.

Wij nemen aan (Reuter schrijft er niet over) dat Blumer een mondelinge boodschap uit Moskou heeft overgebracht; wat die inhoud, weten wij niet, maar in elk geval konden Brandenburg en de zijnen uit de uitzendingen van Radio Moskou, die zij nauwlettend volgden, afleiden welke algemene koers door de Russische partijleiding wenselijk werd geacht. Inderdaad werd er in die uitzendingen impliciet nog steeds op aangedrongen dat de communistische partijen in elk bezet land moesten trachten een overheersende positie te krijgen in het geheel van de verzetsbeweging en dat zij er met name ook in de naoorlogstijd naar moesten streven dat er uiteindelijk in elk land slechts één arbeiderspartij kwam. De oprichting van die ene partij werd door Brandenburg en de zijnen in *De Waarheid* herhaaldelijk bepleit en daarbij stelden zij zich op het standpunt dat het onjuist zou zijn, onmiddellijk na de bevrijding tot de formele heroprichting van de CPN over te gaan – het denkbeeld evenwel, die formele heroprichting uit te stellen stuitte bij menige CPN'er op weerstanden; vooral in Amsterdam en in de Zaanstreek waren die sterk.

Hoe kon men nu, als de CPN niet onmiddellijk werd heropgericht, diegenen bijeenhouden die communistisch dachten? Gemeend werd dat dit het beste kon geschieden door hen allen te groeperen rond *De Waarheid*. Dat betekende dat dit illegale blad legaal moest worden voortgezet. De eerste voorbereidingen daartoe waren al in de zomer van '43 gemaakt – Puister was het toen geweest die, aldus Reuter, 'met het lumineuze idee (kwam) om de naam van *De Waarheid*, die zo'n vertrouwde klank had gekregen, na de oorlog te handhaven, met de vooroorlogse naam: *Volksdagblad voor Nederland*, als ondertitel.'¹ Die ondertitel, ietwat uitgebreid: *Volksdagblad voor bevrijd Nederland* (daar was *De Waarheid* legaal gaan verschijnen), *weekblad voor bezet gebied*, werd van midden november '44 af aan de hoofdtitel van de illegale *Waarheid* toegevoegd en in die tijd kwam, zoals in hoofdstuk 6 vermeld, ook vast te staan dat

¹ F. Reuter: *De Communistische Partij van Nederland in oorlogstijd*, p. 110.